

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-11-11
Besvaras senast
2025-11-19 kl. 12.00

Till försvarsminister Pål Jonson (M)

2025/26:180 Utländska fastighetsköp nära känsliga militära anläggningar

Det finns exempel på utländska medborgare med kopplingar till antagonistiska stater som förvärvar fastigheter i direkt anslutning till svenska militära anläggningar, trots uppenbara säkerhetsrisker. Ett sådant fall är fastigheten på Muskö i Stockholms skärgård, som 2017 köptes av en svensk medborgare med ryskt ursprung men som i praktiken kopplas till hennes make, en rysk affärsman, med dokumenterade band till ryska staten och underrättelsetjänster.

Fastigheten, som omfattar en hel udde om 1,8 hektar mark och ytterligare två hektar vatten, ligger vid inloppet till den topphemliga Musköbasen, där marinstaben och ubåtsdockor är insprängda i berget. Byggnationen av ett 600 kvadratmeter stort fritidshus – delvis insprängt i berget med underjordiska utrymmen som garage, biosalong och en verkstad på över 100 kvadratmeter – har nu inletts, trots protester från Försvarsmakten, säkerhetsexperter och politiker.

Trots att köpet åtminstone sedan 2023 har varit känt, liksom därmed även de säkerhetspolitiska riskerna, kunde myndigheterna inte ingripa på grund av brister i svensk lagstiftning. Nuvarande regler saknar nämligen verktyg för att stoppa fastighetsköp av säkerhetspolitiska skäl, och en statlig utredning från 2024 (*Skärpt kontroll av utländska fastighetsförvärv*) har föreslagit nya lagar för att pröva köp av utlänningar eller utländska bolag nära känsliga områden.

Utredningen bereds på Regeringskansliet, och remissinstanser som Säkerhetspolisen, länsstyrelserna och Inspektionen för strategiska produkter (ISP) kritiserar förslaget för allvarliga kryphål. Bland annat undantas personer med dubbelt medborgarskap – som affärsmannen, som har både ryskt och cypriotiskt pass – samt köp genom bodelning, arv eller testamente, vilket skulle tillåta överföring av ägandet inom äktenskapet utan granskning.

Säpo varnar för att detta urholkar lagens syfte och öppnar för bulvaner och långsiktig strategisk infiltration, medan ISP pekar på att antagonistiska aktörer agerar systematiskt för att utnyttja sådana luckor. Även länsstyrelserna ifrågasätter sin förmåga att hantera de komplexa säkerhetsbedömningar som krävs.

Att utländska aktörer med kopplingar till stater som Ryssland kan etablera sig i

närheten av strategiska militära baser underminerar Sveriges säkerhet och exponerar kritisk infrastruktur för potentiellt spionage, sabotage eller underrättelseverksamhet.

Rysslands omfattande spioneri i Sverige  r sett till det geopolitiskt mycket spända läget ingen liten fråga. Mot bakgrund av detta  r det inte heller konstigt att experter rasar över att lagen inte täcker realiteterna med dubbelt medborgarskap eller bulvanstrukturer.

För att skydda nationens försvar måste det införas robust lagstiftning som täpper till dessa kryphål, stärker myndigheternas tillsyn och säkerställer EU-rättslig förenlighet utan att kompromissa med säkerheten. Endast en heltäckande reform kan förhindra att liknande fall upprepas och bidra till ett starkare skydd för Sveriges strategiska intressen i ett försämrat säkerhetspolitiskt läge.

Mot bakgrund av ovanstående önskas försvarsminister Pål Jonson svara på följande fråga:

Vad avser ministern att vidta för åtgärder inom sitt ansvarsområde för att säkerställa att den föreslagna lagstiftningen genomförs utan de kritiserade kryphålen och effektivt förhindrar utländska fastighetsköp nära känsliga militära anläggningar?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren